

Westfriesse Ekklesia september 2009

Nieuwsbrief

Jaarthema: 'Vrome vrouwen in de Schrift'

In de Westfriesse Ekklesia gaat het in het komend seizoen over vrome vrouwen in de bijbel. Tegenwoordig verstaan we onder vroom: braaf-godsdienstig. Maar de oorspronkelijke betekenis is dapper (zoals het Engelse *brave*), moedig, rechtschapen, in bijbels Hebreeuws *tsaddiek*, rechtvaardig. Denk ook aan de regels uit het Wilhelmus: "dat ik toch vroom mag blijven, uw dienaar t'allerstond, de tyrannie verdrijven, die mij mijn hart doorwondt."

De vrome vrouwen in de bijbelse verhalen, zoals Debora, Ester en Judit, zijn zelfstandig en dapper. Zij staan op tegen tirannen en leggen zich niet neer bij de bestaande orde en machtsverhoudingen, die meestal door mannen in stand gehouden worden. Als de geschiedenis vastloopt, als het leven in Israël stopt, dan komt altijd door toedoen van vrouwen een nieuw begin op gang. Tegen alle natuurlijke wetten in worden vrouwen - Sarai, Hanna, Elisabeth - op hoge leeftijd nog zwanger en het meisje Maria zelfs zonder dat 'man en macht' er aan te pas komen. Vrouwen worden niet alleen uitgehuwelijkt en 'weggegeven' (zoals gangbaar in patriarchale culturen), maar worden ook gewoon verliefd en gaan ervoor, zoals Rachel voor Jakob en Rut voor Boaz.

In de bijbelse verhalen vormen vrome vrouwen een tegenbeweging tegen de starre maatschappelijke structuren. Zij herinneren Israël voortdurend aan zijn roeping tot bevrijding van zichzelf en anderen, tot een leven in vrijheid. Het is maar de vraag of de vrouw in de Oudisraëlitische maatschappij zoveel vrijer was als die bij de buurvölkeren. Maar vanuit een feitelijk ondergeschikte positie houden zij verhalenderwijs het profetisch visioen gaande van een samenleving waarin geen onderscheid meer bestaat tussen Jood en Griek, slaaf en vrije, man en vrouw (Paulus).

Kees Kok, directeur Stichting Leerhuis en Liturgie

Het is feest dit seizoen!

De Westfriesse Ekklesia bestaat tien jaar. Tien maal tien vieringen en nog ietsje meer. Tien is bijbels gezien het getal van de volheid: de tien geboden, de tien plagen, het geven van tienden. Reden genoeg om samen stil te staan bij 'onze' tien seizoenen.

De eerste zondag van juni zal Huub Oosterhuis een feestrede houden. Ook zullen er woorden van dank zijn. Want wat zijn we zonder bezoekers, zonder Wilna, Luc, Karin, Hanneke, Jos, Godfried, Felicity, Vincent, Elly en bestuursleden? En de naam van Anne Vlieger, zijn gedachtenis zij ons tot zegen, zal klinken, want hij stond aan het begin van die tien jaar. Een inspirerend en feestelijk seizoen toegewenst!

Ds Hester Smits, voorzitter Westfriesse Ekklesia

Agenda 2009/2010

Vieringen en sprekers

6 september

Kees Kok: Hagar en Sara

4 oktober

Alex van Heusden: De vrouw van Lot

1 november

Mirjam Elbers: Rebekka

6 december

Lex Koot: Elizabeth en Maria

3 januari

Bettine Siertsema: Rachel

7 februari

Hester Smits: Tamar

7 maart

Lex Koot: Rachab

4 april

Alex van Heusden: De vrouwen bij het graf

2 mei

Kees Kok: Judith

6 juni

Huub Oosterhuis

Aanvang: 11.00 uur

Locatie: Protestantse Kerk, Wognum.

Leerhuis

7 oktober

4 november

Kerstoratorium

15 december

Dit is de plaats

Voor Hagar

al had niemand mij ooit gezien
en betekende ik
in niemand 's ogen iets
al was ik nog nooit begrepen
en bleef mijn hart
gesloten
al was ik nooit ik
onthemde
vreemde
voor mezelf
was er niemand die me lief-
had

maar ik was kostbaar
in de ogen van
één
die hoort en ziet...

dan is dít de plaats
de plaats van het zien
dít de tijd
de tijd om te zijn
dít de bron
de bron van de levende
die mij ziet

Juut Meijer

Colofon

De Nieuwsbrief Westfrie-
se Ekklesia is een uitgave van
de Stichting Westfrie-
se Ekklesia en verschijnt in sep-
tember en januari. Redacteu-
ren: Carla van den Hombergh
en Karin Lansdaal. E-mail:
westfriesnieuwsbrief@live.nl
Afmelden op:
mdegroen@planet.nl

Voor verdere informatie:
www.westfrie-e-kklesia.nl

Gastpreker Mirjam Elbers

Mirjam Elbers is mijn naam, ik ben theoloog en woon in Amsterdam. Toen ik theologie studeerde aan de Universiteit van Amsterdam, bij o.a. Nico Bakker, Karel Deurloo en Ben Hemelsoet, raakte ik geïnteresseerd in het verhaal van de bijbel. Met mijn niet-kerkelijke achtergrond bekeek ik de teksten fris en onbevangen en raakte ik geboeid door het kritische karakter van de bijbelse verhalen. Aangestoken door de nieuwe manier van bijbellezen in Amsterdam begon ik aan de predikantenopleiding, die ik in 2003 afrondde. Tot 1 september 2009 ben ik als predikant verbonden aan de protestantse gemeente Ransdorp-Holysloot, daarna zal ik hopelijk meer tijd hebben voor onze dochter van één en word ik freelance redacteur. Ik verheug me er op in de Westfrie Ekklesia voor te gaan en samen ons te buigen over de vreemde verhalen in de bijbel!

Mirjam Elbers, nieuwe voorganger Westfrie Ekklesia

Het leerhuis

‘Thora’ en ‘leren’ zijn nauw met elkaar verbonden. De eerste betekenis van Thora is ook niet ‘wet’, maar ‘leer’ in de zin van ‘onderricht’. Wat geleerd moet worden, is uiterst praktisch: elkaar doen leven in vrijheid, elkander recht doen. De Thora begint als een bevrijdingsverhaal – de uittocht uit het diensthuis Egypte – dat vervolgens tot onderricht wordt.

De studie, het ‘lernen’ van de Thora, die plaatsvindt in het leerhuis, het beet ha’midrasj, is vanouds de hartslag van het Joodse leven. Rabbijn S.Ph. de Vries schreef in zijn boek Joodse rituelen en symbolen: ‘De levensader van het Jodendom slaat het krachtigst waar ‘geleerd’ wordt. Is er ergens een aantal Joodse mensen bij elkaar, dan komt men al spoedig tezamen om te leren.’

Vanaf de jaren zestig van de twintigste eeuw zijn christenen, althans in Nederland, gaan ontdekken dat het leerhuis voor hen van grote betekenis kan zijn. Het heeft een functie, zoals theoloog K.H. Miskotte het ruim een halve eeuw geleden formuleerde, ‘tot reiniging van voorstellingen en begrippen’. In allerlei leerhuizen, over het hele land verspreid, leggen mensen zich erop toe het christelijk erfgoed opnieuw te ondervragen en vooral de bijbelse geschriften opnieuw te lezen, los van dogmatische constructies.

De Westfrie Ekklesia heeft zich bij deze jonge traditie aangesloten. Komend najaar, op woensdag 7 oktober en 4 november, zijn twee avonden gewijd aan het jaarthema ‘Vrome vrouwen’. Met alle gelegenheid tot het stellen van vragen naar aanleiding van de teksten die worden gelezen.

Alex van Heusden, medewerker Stichting Leerhuis en Liturgie

Klein Kerstatorium

Op dinsdagavond 15 december wordt het Klein Kerstatorium van Huub Oosterhuis uitgevoerd door het koor van de Westfrie Ekklesia. Aanvang 20.00 uur. Plaats: Protestantse Kerk te Wognum.